

Brunststyring af polte = succes i soholdet

DVHS 2011

Fredag den 6. maj 2011

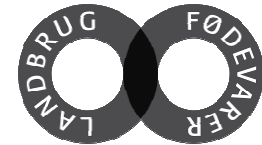
Ved Projektchef Gunner Sørensen, VSP

Videncenter for
Svineproduktion

Mål

Videncenter for
Svineproduktion

Pulje af løbeklare polte i den rette alder

Optimering af udsætterstrategi

Minimere udsving i farehold

Løbning tidligst i 2. brunst

Flushing 7-14 dage før løbning

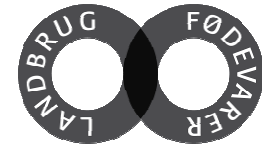

Optimering af kuldstørrelse

Brunststyring

Videncenter for
Svineproduktion

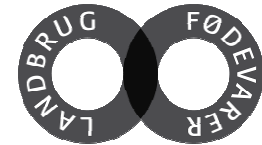
- **Fokus på alder**
  - Ældre = Større = Bedre???
- **Foderforbrug**
  - + 1 uges opstaldning = + 20 FE/polte
- **Holdbarhed**
  - Kunne vælge "risiko polte" fra
- **Staldkapacitet**

Brunststyring – kom godt i gang

Videncenter for
Svineproduktion

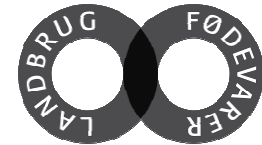
- **Poltene skal være acykliske og cirka 6 måneder gamle**
- **Fokus på:**
  - Alder
  - Ornekontakt
  - Lys
  - Opstaldning
  - Flytteprocedurer
  - Sammenblanding

”Bornholmerprojektet”

- mål

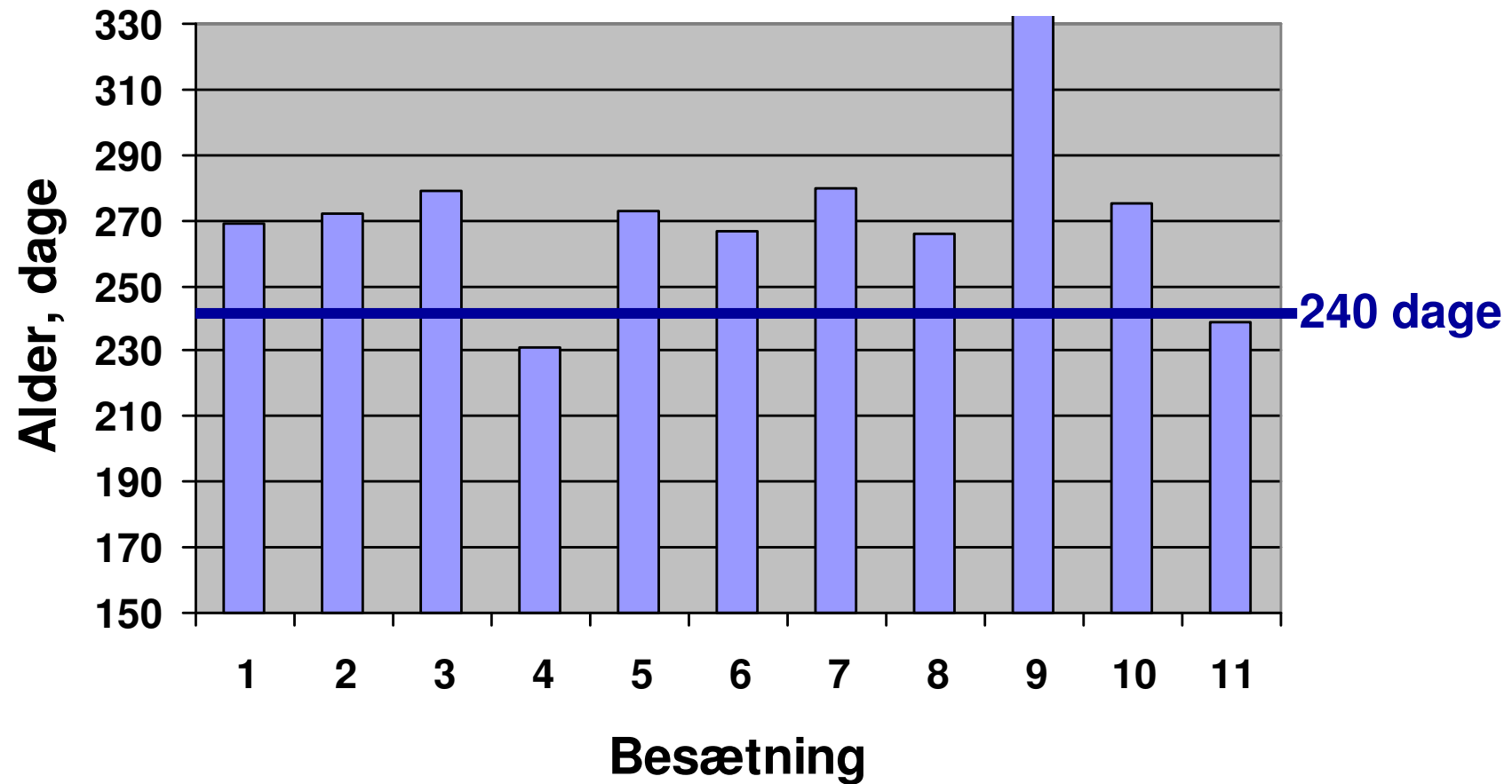
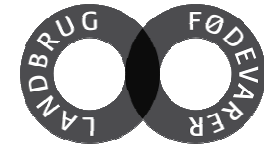
Videncenter for
Svineproduktion

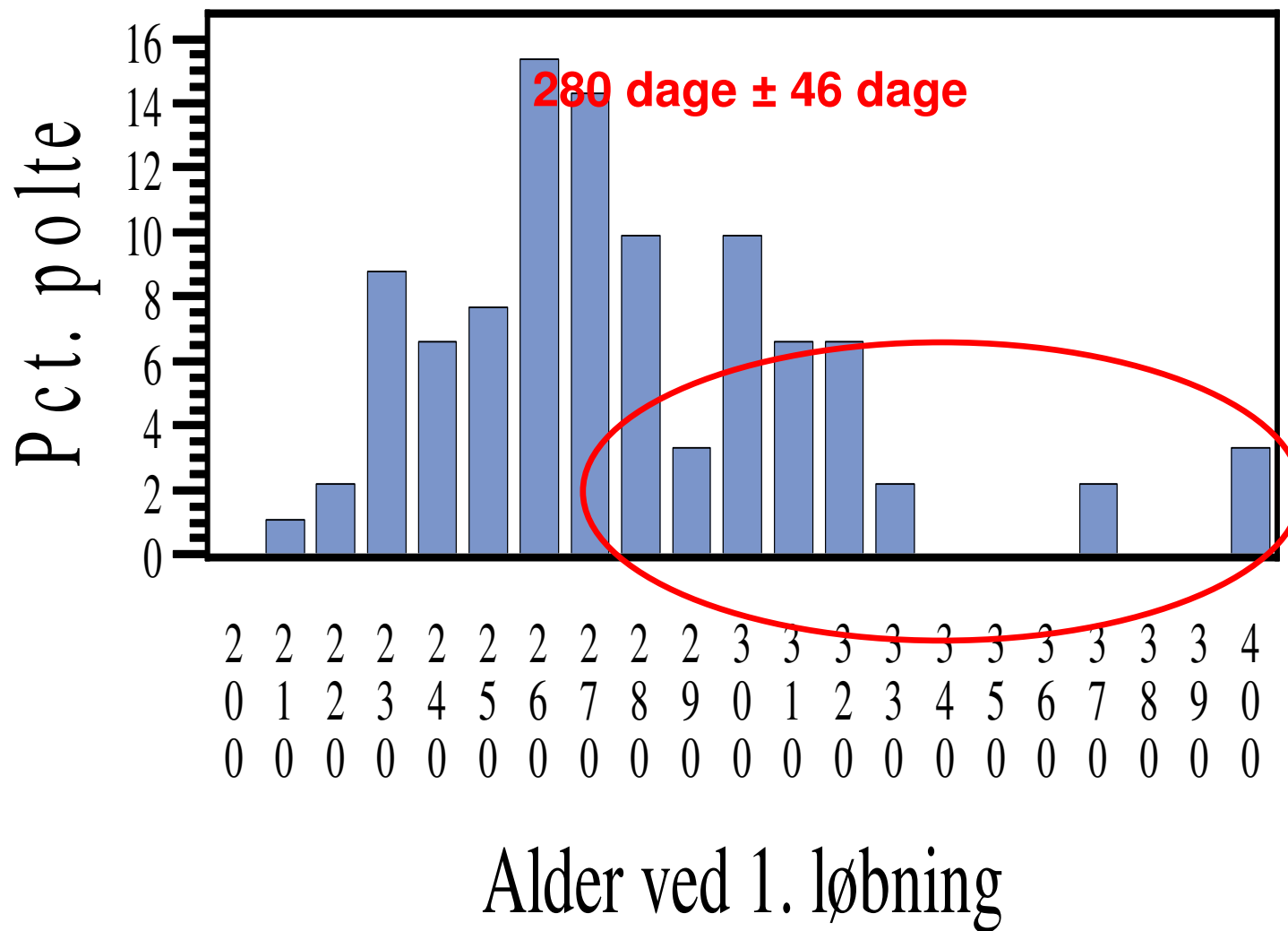

- **Reducere alder (og spredning) ved løbning**
- **Reducere spredning i antal søer pr. farehold**
- **Øge antal fødte grise pr. kuld**
- **Bedre holdbarhed af søerne - SoLiv**
- **Besætninger med 30,3 grise pr. årsso**
- **Endnu mere succes**

Alder ved løbning

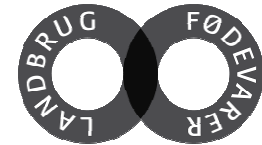
Videncenter for
Svineproduktion

Alder ved løbning og kuldstørrelse

Videncenter for
Svineproduktion

Polte, der løbes tidligt (<7 mdr.), har risiko for lav kuldstørrelse:

- **Løbet for tidlig på grund af mangel på polte**
- **Ikke flushet**
- **Løbet i 1. brunst**

Polte, der løbes sent (>9 mdr.), har risiko for lav kuldstørrelse:

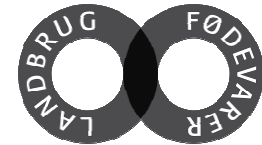
- **Sen brunst = mindre frugtbar**
- **Ringe trivsel = lav vægt i forhold til alder**
- **Svage brunsttegn på grund af løbning i 4.-5. brunst**

Brunstregistrering

Videncenter for
Svineproduktion

- En liste pr. uge-farve

Polt nr.	Født	Brunst

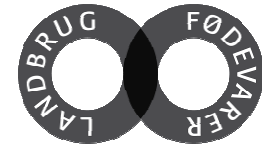
Polt nr.	Født	Brunst

Polt nr.	Født	Brunst

- Alder kontra størrelse
- Alder kontra antal gange i brunst

Brunstregistrering

Videncenter for
Svineproduktion

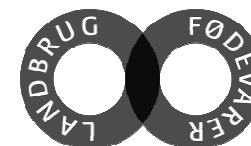

- Registrering af stående brunst
- => ny stående brunst efter 21 ± 2 dage
- ”Uregelmæssig” brunst
- Registrering af brunsttegn?
- Placering omkring skilledag for uge-farve

Registrering af brunst

Videncenter for
Svineproduktion

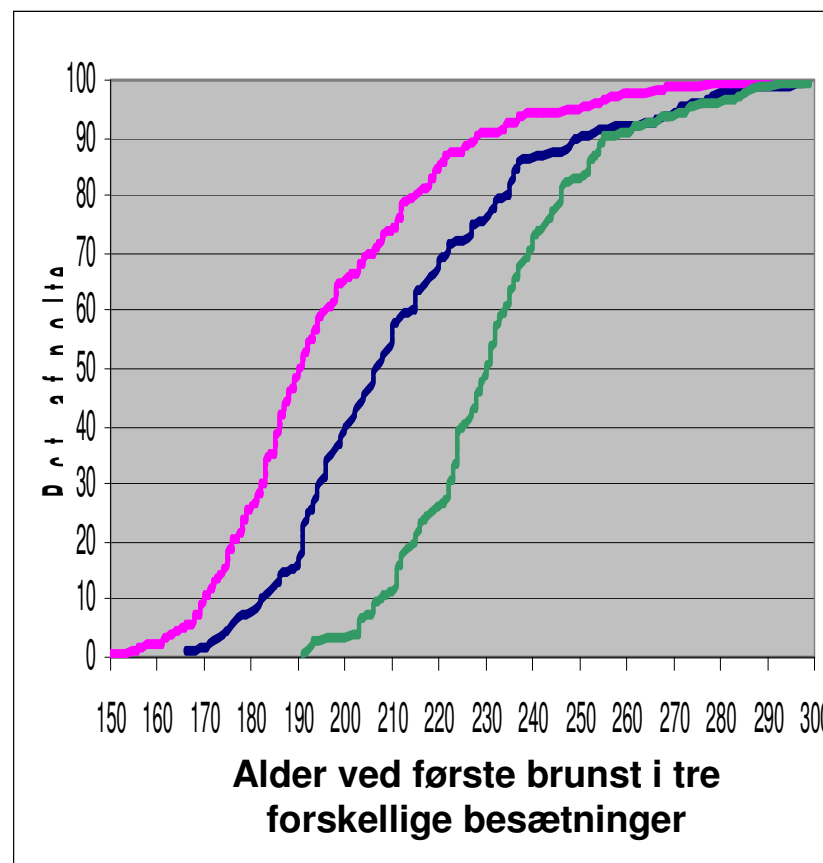

Bilag nr. 8: Skema til registrering af første brunst hos søer.
Data for andvættede søer.

Indtast

Indtast	Poltenummer	Data for 1. brunst					
		Besættelse	Dato for 1. brunst	År	Uge	Dag	Time
18-7	2105						
6-5	2175						
6-5	2176						
2-4	2181						
30-5	2185						
17-5	2196						
1-6	2201						
12-4	2207						
12-4	2208			16-8			36
12-6	2213			16-8			36
30-6	2214			17-8			36
	2215						
	2216						
	2219						
	2220						
	2221						

Skemaet dækker alle søer på 3 uger. Søer påføres nummer og observeres ved hver løbetid i stien. Uge 1 er rødt, uge 2 er blå og uge 3 er grøn. Søer, der ikke løber, observeres hver tredje uge. Søer, der løber, observeres hver anden uge. Søer, der løber, observeres hver tredje uge. Søer, der løber, observeres hver tredje uge.

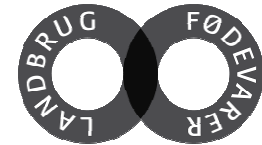

Alder ved første brunst – individuel mærkning

Cykliske polte samles i ugehold i en sti og løbes i anden eller tredje brunst (Flushing)

Uregelmæssig brunst

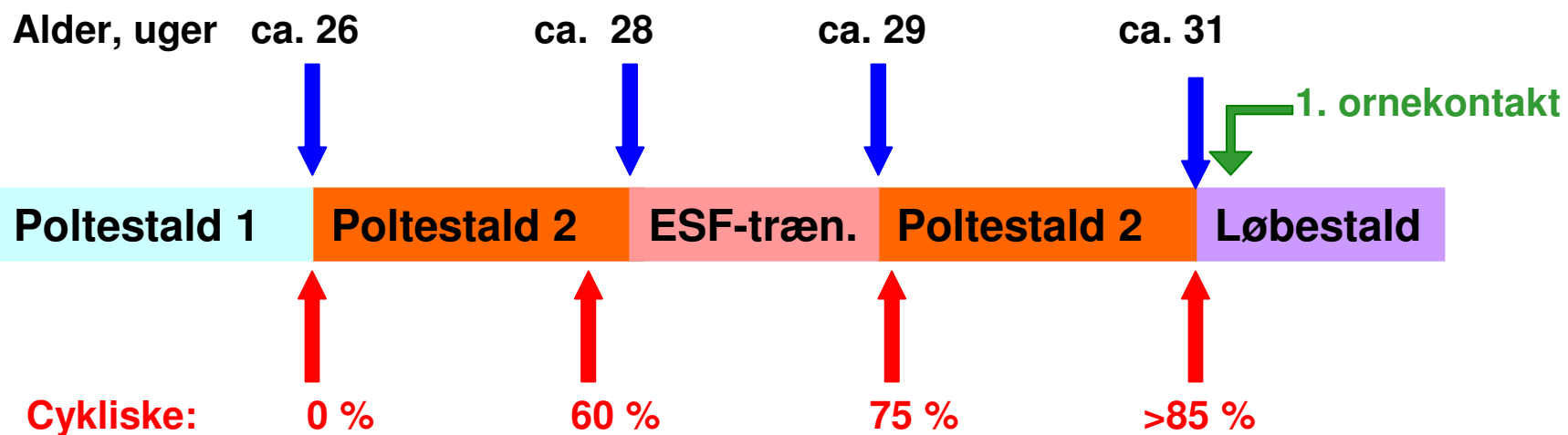
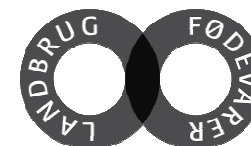
Videncenter for
Svineproduktion

- **63 polte indsat (alder: 28 – 34 uger)**
- **1. brunst registreret hos 79 pct af poltene.**
- **60 pct. er løbet i samme ugefarve som registreret brunst**
- **19 pct. er løbet i forskellig ugefarve som registreret brunst**
- **19 pct. er løbet uden 1. brunst er registreret**

Eksempel 1

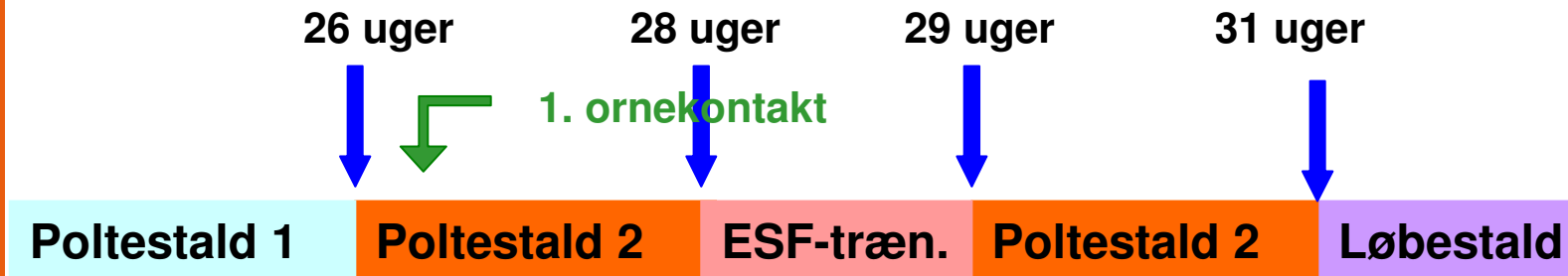
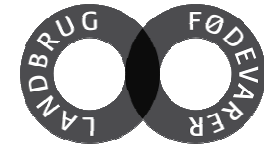
Videncenter for
Svineproduktion

Eksempel 1

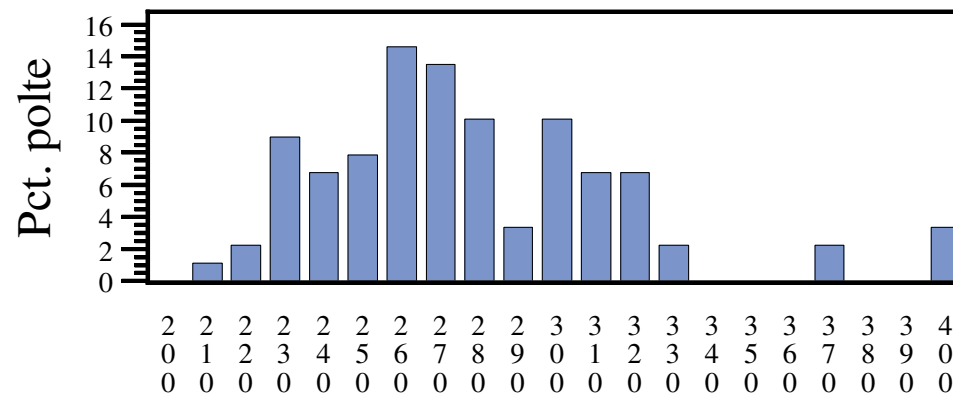
Videncenter for
Svineproduktion

- Sammenblanding i poltestald 2
- Brunstregistrering ved hjælp af farveopmærkning
- Flushing 7-14 dage før løbning
- Brunstkontrol øget fra 1 til 2 gange dagligt
- Udsæt polte der ikke har vist brunst ved 9 måneder

Eks. 1

Før

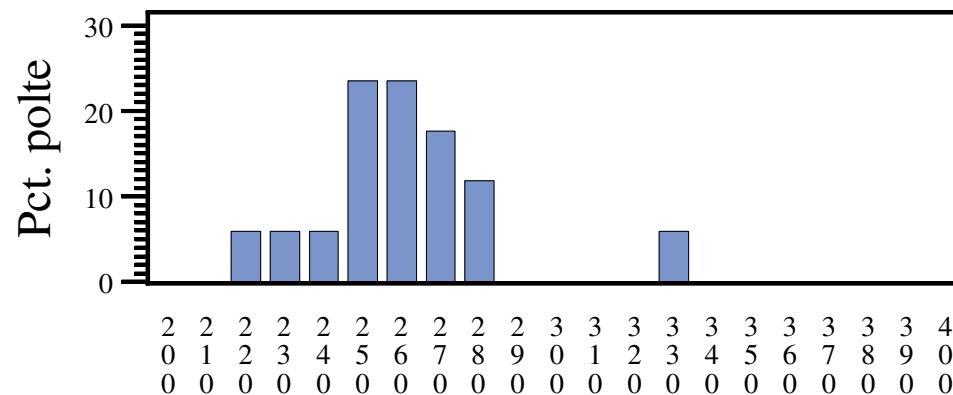

Videncenter for Svineproduktion

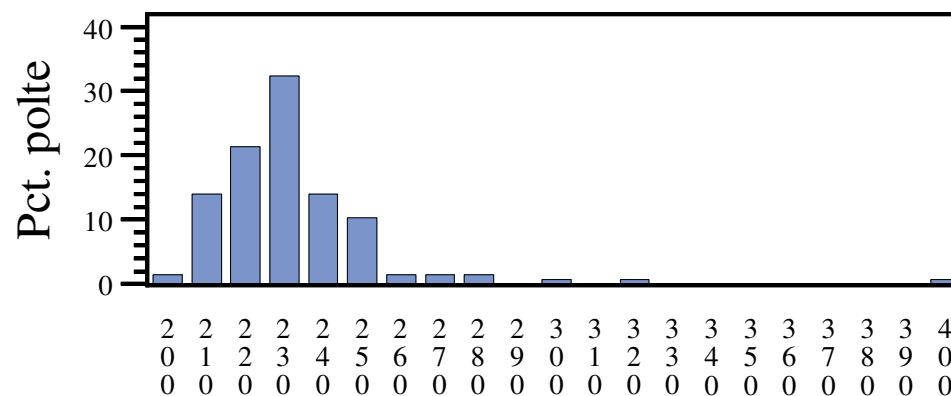
280 ± 47 dage

Mellem

260 ± 24 dage

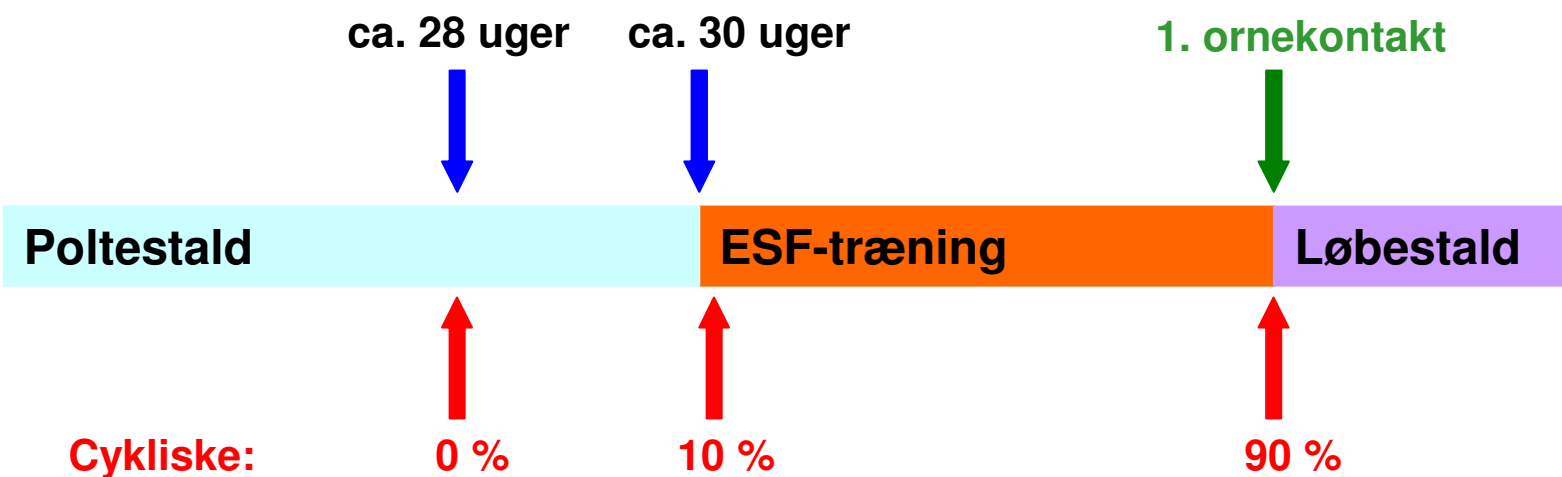
Efter

232 ± 38 dage

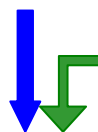
Alder ved 1. løbning

Eksempel 2

Eksempel 2

ca. 30 uger

1. ornekontakt

Poltestald

ESF-træning

Løbestald

cykliske ↗

- Ornekontakt i poltesti + nabosti
- Brunstregistrering ved hjælp af farveopmærkning
- Polte flyttes til løbestald senest 7 dage før løbning og flushes
- Polte, der ikke har vist synlige brunsttegn efter 3 uger, flyttes til løbestalden

Brunststyring

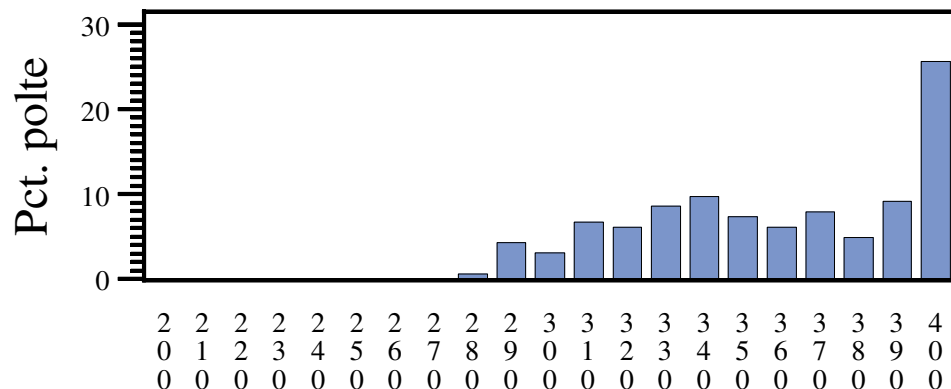
– eksempel 2

- Brunst ses i EFS-sti 5-10 dage efter flytning + ornekontakt hos cirka 80 pct. af poltene
- Polte flyttet til løbestald uden registret brunst, viser brunst efter cirka 1 uge
- Antal indsatte polte tilpasses i henhold til fareholdet (2-ugers drift)
- Alle polte flushes før løbning
- Brunstkontrol lettere ved løbning og bedre flow i løbestalden

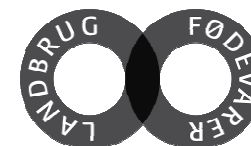

Eks. 2

Før

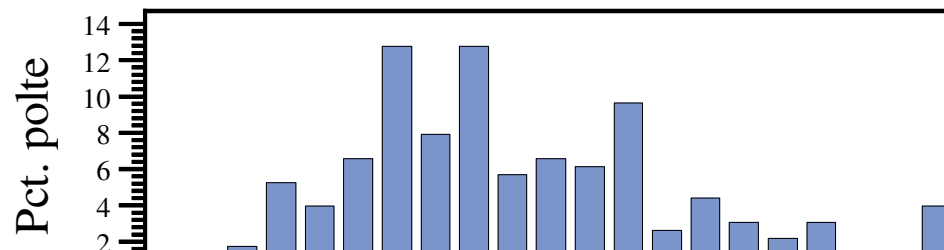

Videncenter for Svineproduktion

365 ± 50 dage

Mellem

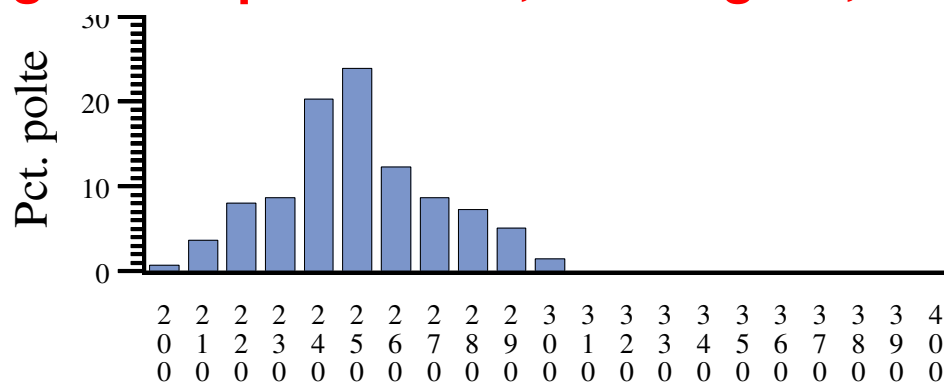

293 ± 47 dage

Sparede foderomkostninger:

(365-250) dage x 300 polte/år x 2,8 FE/dag x 1,70 kr/FE ≈ 160.000 kr/år

Efter

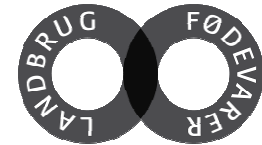
250 ± 20 dage

Alder ved 1. løbning

Brunststyring

Videncenter for
Svineproduktion

- **Fastlæg alder for første brunst**
  - Blodprøver – progesteron
- **Påvirk det ønskede antal polte**
  - Ornekontakt
  - Flytning/sammenblanding
  - Brunst ses efter 5-10 dag
- **Registrér 1. brunst**
  - Brug ornen – AHA-effekt
- **Flush poltene 7-14 dage før løbning**
- **Udsæt polte, der ikke har vist brunst ved 10 mdr.**

Projekt: Sunde løsgående søer

Journalnr. 3663-D-09-00368